

“Volksvertegenwoordiging als belangenbehartiger omwonenden?”

Vrijdag 31 oktober 2014, *Geschreven door: Albert Koers*

Friese politiek kiest voor eigenbelang

Nee, niet voor het belang van Friesland, maar voor het belang van de eigen partij. Dat zit zo.

Begin dit jaar ging een samenwerkingsverband van de Friese Milieu Federatie, het Platform Duurzaam Friesland (windsector) en de Stichting Hou Friesland Mooi (bevolking/omwonenden) aan de slag om onder de naam “Fryslân Foar De Wyn” (FFDW) een plan te maken hoe Friesland het beste kon voldoen aan de Rijksopgave van 530,5 MW in 2020. Bijzonder dat partijen met tegengestelde belangen er gezamenlijk de schouders onder wilden zetten. De Provincie vond het prachtig en had er graag een paar ton aan subsidie voor over.

Dus ging de “Regiegroep” in januari van dit jaar aan de slag. Haast was geboden want het Rijk wilde ruimtelijke reserveringen uiterlijk per 1 juli. Dus werden eerst alle potentiële ontwikkelaars uitgenodigd om met plannen te komen want FFDW wilde niet beginnen met het aanwijzen van zoekgebieden – waar dan vervolgens de pleuris uitbreekt (zoals ook Den Haag nog steeds ontdekt). Per 1 april lagen er 72 plannen op tafel. Per 1 mei waren dat er nog maar 34 want de Regiegroep verwees een groot aantal plannen naar de wachtkamer omdat ze te weinig concreet waren uitgewerkt. Voor die 34 plannen werden er vervolgens in mei en juni in totaal 15 regiobijeenkomsten georganiseerd, telkens met een opkomst van 50 tot 150 mensen. Dus niet inspraak achteraf, maar voorspraak voordat het besluit er ligt. Op de meeste van die bijeenkomsten – niet alle – bleek er sprake te zijn van massaal verzet. En dus concludeerde een onafhankelijke en deskundige commissie onder voorzitterschap van Pieter Winsemius dat er van die 34 plannen in totaal 7 konden rekenen op draagvlak, dat er voor 13 plannen nog een redelijke kans op draagvlak zou zijn na aanpassing en verbetering en dat de overige 14 plannen alsnog naar het archief konden.

Op 6 oktober ging het eindrapport van FFDW naar de Provincie – die daarvoor natuurlijk ook al met regelmaat op de hoogte werd gehouden. Ga naar www.fryslanfoardewyn.nl en overtuig u dat het om een degelijk advies gaat. Elk plan wordt beoordeeld aan de hand van impact op landschap, natuur en omgeving, elk plan wordt bekeken op draagvlak, compensatie en participatie en voor elk plan wordt aangegeven hoe het anders of beter moet. Ook, als geheel, een eerlijke balans tussen alle belangen, van natuur en landschap, van omwonenden en van windondernemers. En dan ook nog aanwijzingen voor het opzetten van een uitvoeringsorganisatie en voor het uitwerken van vaste, uniforme spelregels voor de uitvoeringsfase.

En wat besluit Gedeputeerde Staten op 28 oktober? Dat het hele verhaal linea recta in de prullenmand kan! Is het prerogatief van GS, maar stuitend is de reden waarom. Op 11 oktober kwamen 125 merendeels bejaarde leden van de Fryske Nasjonale Party (FNP) bijeen in een kroeg en zij hadden dat hele FFDW advies niet nodig want ze wisten het al: niks bij ons in de buurt, alles naar één gemeente, Súdwest Fryslân, en daar zoveel mogelijk in het IJsselmeer. Achteraf natuurlijk nog wel een mooi verhaal bedacht over het Fryske landschap en de grote voordelen van een mega-park in het IJsselmeer. Maar dat is recht praten wat krom is. En krom is dat ideologie, NIMBY en macht de doorslag gaven. En dat een weloverwogen advies van een onafhankelijke en deskundige commissie daarbij geen enkele rol speelde. En dat CDA en PvdA meegingen met de FNP om te voorkomen dat die FNP onder de vlag van “Fryske Nimby Partij” met de winst zou gaan strijken in de provinciale verkiezingen in maart.

Illusie armer? Nee, maar het bevestigt wel dat David van Reybrouck in zijn boek “Tegen verkiezingen” helemaal gelijk heeft en dat onze representatieve democratie in crisis verkeert. Wie geeft er nog iets om democratie als gekozen vertegenwoordigers zich enkel laten leiden door partijpolitiek eigenbelang – lees: de kans op electoraal gewin. En dus met volstrekte minachting voorbij gaan aan voorstellen die nota bene uit de samenleving zelf naar voren zijn gekomen? En dan niet even zo maar, maar na een zorgvuldig proces en afweging.

Provinciale Staten beslissen in december. Wie redt de democratie in Friesland? Wat mij betreft een vraag die zelfs nog belangrijker is dan de vraag waar die windparken moeten komen.